

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/publikacje/periodyki-ipn/institute-of-national-r/issues/101271,The-Auschwitz-Birkenau-Museum-and-Memorial-Site-The-Former-German-Nazi-Concentra.html>
02.03.2026, 16:34

The Auschwitz-Birkenau Museum & Memorial Site. The Former German Nazi Concentration and Extermination Camp: The History of the Institution of Memory and its Operating Principles.

Institute of National Remembrance Review 2, 2020, pages 52-141.

Franciszek Dąbrowski

[ORCID](#)

[ResearcherID](#)

[DOI: 10.48261/INRR200203](#)

Abstract: The paper describes the activities, structures and tasks of the Auschwitz-Birkenau State Museum, one of the most important remembrance institutions and the most important Holocaust Memorial in Poland. The short outline of the camp's wartime history is followed by sections concerning the post-war site's use and commemoration, the forming of the Museum, concepts of its shape, and contemporary challenges to its activities. The selected Museum's structures were discussed: the archives, exhibitions, research, collections, conservation and visitor services departments.

Keywords: Auschwitz, Holocaust Memorial, archives, museum collections, conservation, research

References

About FMVAB: The Memorial Foundation for the Victims of Auschwitz-Birkenau.

<http://fundacja-pamieci-auschwitz.com/>.

Activity FMVAB: The Memorial Foundation for the Victims of Auschwitz-Birkenau. Activity.

<http://fundacja-pamieci-auschwitz.com/activity.html>.

Adaptation: "Adaptation of the Old Theatre". *auschwitz.org*.

<http://auschwitz.org/en/museum/preservation/projects-eu/adaptation-of-the-old-theatre/>.

Apel 2002: Apel, Dora. 2002. "The Auschwitz Memorial Museum and the Case of the Gypsy Portraits". *Other Voices, The (e)Journal of Cultural Criticism* 2 (2), March 2002.

<http://www.othervoices.org/2.2/apel/index.html>.

Auschwitz Act 1947: Ustawa z dnia 2 lipca 1947 r. o upamiętnieniu męczeństwa Narodu Polskiego i innych Narodów w Oświęcimiu [Act of July 2, 1947 commemorating the martyrdom of the Polish Nation and other nations in Oświęcim]. Dziennik Ustaw RP 1947, nr 52, poz. 265. <http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU19470520265>.

Auschwitz Archival Resources: "Collection". *auschwitz.org*.
<http://auschwitz.org/en/museum/archives/collection/>.

Auschwitz Museum Communiqué 1999a: "Dina Gottliebova – Further Developments". *auschwitz.org*. August 18, 1999.
<http://auschwitz.org/en/museum/news/dina-gottliebova-further-developments,150.html>.

Auschwitz Museum Communiqué 1999b: "Visit by Dina Gottliebova". *auschwitz.org*. May 20, 1999. <http://auschwitz.org/en/museum/news/visit-by-dina-gottliebova,168.html>.

Auschwitz Museum Communiqué 2001: "Budynek Sauny udostępniony do zwiedzania". *auschwitz.org*. April 10, 2001.
<http://auschwitz.org/muzeum/aktualnosci/budynek-sauny-udostepniony-do-zwiedzania,294.html>.

Auschwitz Museum Communiqué 2009a: "Settlement reached over Auschwitz Suitcase". *auschwitz.org*. June 4, 2009.
<http://auschwitz.org/en/museum/news/settlement-reached-over-auschwitz-suitcase,568.html>.

Auschwitz Museum Communiqué 2009b: "EU Summit: Better Protection for Memorials". *auschwitz.org*. June 30, 2009.
<http://auschwitz.org/en/museum/news/eu-summit-better-protection-for-memorials,587.html>.

Auschwitz Museum Communiqué 2009c: "Statement of Gratitude on the Recovery of the Sign—a Letter from the Museum Director". *auschwitz.org*. December 21, 2009.
<http://auschwitz.org/en/museum/news/statement-of-gratitude-on-the-recovery-of-the-sign-a-letter-from-the-museum-director,655.html>.

Auschwitz Museum Communiqué 2009d: "»Arbeit macht frei« sign found". *auschwitz.org*. December 21, 2009.
<http://auschwitz.org/en/museum/news/arbeit-macht-frei-sign-found,654.html>.

Auschwitz Museum Communiqué 2010a: "The original »Arbeit macht frei« inscription returned to the Auschwitz-Birkenau State Museum". *auschwitz.org*. January 21, 2010.
<http://auschwitz.org/en/museum/news/the-original-arbeit-macht-frei-inscription-returned-to-the-auschwitz-birkenau-state-museum,662.html>.

Auschwitz Museum Communiqué 2010b: "Negligence Investigation Dropped". *auschwitz.org*. May 6, 2010.

<http://auschwitz.org/en/museum/news/negligence-investigation-dropped,694.html>.

Auschwitz Museum Communique 2011: "Conservationists at the Memorial Put the »Arbeit macht frei« Sign Back Together". *auschwitz.org*. May 18, 2011.

<http://auschwitz.org/en/museum/news/conservationists-at-the-memorial-put-the-arbeit-macht-frei-sign-back-together,826.html>.

Auschwitz Museum Communique 2013: "Loaned historical barrack returned to Poland". *auschwitz.org*. December 29, 2013.

<http://auschwitz.org/en/museum/news/loaned-historical-barrack-returned-to-poland,1056.html>.

Auschwitz Museum Communique 2018a: "Resistance movement in the German Auschwitz camp—new exhibition at the Memorial". *auschwitz.org*. June 15, 2018.

<http://auschwitz.org/en/museum/news/resistance-movement-in-the-german-auschwitz-camp-new-exhibition-at-the-memorial,1314.html>.

Auschwitz Museum Communique 2018b: "Researching names of Auschwitz prisoners thanks to remote access to International Tracing Service Archives". *auschwitz.org*. December 4, 2018.

<http://auschwitz.org/en/museum/news/researching-names-of-auschwitz-prisoners-thanks-to-remote-access-to-international-tracing-service-archives,1339.html>.

Auschwitz Museum Communique 2018c: "Fake newsy pojawiają się także w obszarze pamięci". *auschwitz.org*. December 24, 2018, updated June 10, 2019.

<http://auschwitz.org/muzeum/aktualnosci/fake-newsy-pojawiaja-sie-takze-w-obszarze-pamieci,1965.html>.

Auschwitz Museum Library Online Catalogue: Library-Online Catalogue. *auschwitz.org*.

<http://auschwitz.org/en/education/library/>.

Auschwitz Museum Public Events Regulations 2015: Zarządzenie nr 54 Dyrektora Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau z dnia 28.12.2015 r. w sprawie: zasad organizowania zgromadzeń publicznych na terenie Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau [Ordinance No. 54 of the Director of the State Museum Auschwitz-Birkenau of December 28, 2018 concerning regulation of the public events in the area of State Museum Auschwitz-Birkenau]. Biuletyn Informacji Publicznej Województwa Małopolskiego.

<https://bip.malopolska.pl/api/files/1346607>.

Auschwitz Prisoners Online Database: Auschwitz Prisoners. *auschwitz.org*.

<http://auschwitz.org/en/museum/auschwitz-prisoners/>.

Auschwitz-Birkenau Foundation Report 2009: The Substantive Report concerning all of the Auschwitz-Birkenau Foundation's past activities. *auschwitz.org*. June 11, 2010.

http://auschwitz.org/gfx/auschwitz/userfiles/auschwitz/fundacja/en/reports_from_the_activit

[ies/raport_merytoryczny_2009_fab_en.pdf](#).

Auschwitz-Birkenau Foundation Report 2010: Substantive Report on the Activities of Auschwitz-Birkenau Foundation in 2010. *auschwitz.org*.

http://auschwitz.org/gfx/auschwitz/userfiles/auschwitz/fundacja/en/reports_from_the_activities/raport_merytoryczny_2010_fab_en.pdf.

Auschwitz-Birkenau Foundation Report 2012: Substantive Report On The Activities Of Auschwitz-Birkenau Foundation In 2012. *auschwitz.org*.

http://auschwitz.org/gfx/auschwitz/userfiles/auschwitz/fundacja/en/reports_from_the_activities/raport_merytoryczny_2012_fab_en.pdf.

Auslander 2010: Auslander, Leora. 2010. "Archiving a Life: Post-Shoah Paradoxes of Memory Legacies". In *Unsettling Histories*. Ed. Lüdtke, Alf, Jobs, Sebastien. Frankfurt: Campus Verlag: 127–147. <http://home.uchicago.edu/~lausland/docs/poroofs.pdf>.

Bajki 2009: *Bajki z Auschwitz*. 2009. Ed. Mensfelt, Jarosław, Pinderska-Lech, Jadwiga. Oświęcim: Wydawnictwo Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau.

Bandle, Contel, and Renold 2012: Bandle, Anne-Laure, Contel, Raphael, and Renold, Marc-André. 2012. *Case Auschwitz Suitcase—Pierre Lévi Heirs and Auschwitz-Birkenau State Museum Oswiecim and Shoah Memorial Museum Paris*. Platform ArThemis database (<http://unige.ch/art-adr>). Art-Law Centre: University of Geneva.

<https://plone.unige.ch/art-adr/cases-affaires/auschwitz-suitcase-2013-pierre-levi-heirs-and-auschwitz-birkenau-state-museum-oswiecim-and-shoah-memorial-museum-paris>.

Bibliografia: Bibliografia. *auschwitz.org*. <http://auschwitz.org/historia/bibliografia/>.

Bureau for Former Prisoners Site: Bureau for Former Prisoners. *auschwitz.org*.

<http://auschwitz.org/en/museum/auschwitz-prisoners/office-for-information-about-former-prisoners/>.

Cierpienie 1989: *Cierpienie i nadzieja. Twórczość plastyczna więźniów obozu oświęcimskiego*. 1989. Ed. Dałek, Jerzy, Grabowski, Tadeusz, and Świebocka, Teresa. Katowice: Krajowa Agencja Wydawnicza.

Curry 2010: Curry, Andrew. 2010. "Can Auschwitz be saved?". *Smithsonian Magazine*. February 2010.

<https://www.smithsonianmag.com/history/can-auschwitz-be-saved-4650863/>.

Cyra 2016: Cyra, Adam. 2016. "Obozy NKWD i UB w Oświęcimiu". *Wprawnym okiem historia* [blog entry]. December 12, 2016.

<http://cyra.wblogu.pl/oboz-y-nkwd-i-ub-w-oswiecimiu-2.html>.

Cyra 2018a: "Muzeum Auschwitz do Tysola: »Tekst bazuje na kłamliwych informacjach«. Dr Adam Cyra odpowiada" ["Auschwitz Museum to Tygodnik Solidarność: Tekst relies on

untrue information. Dr Adam Cyra responds"]. *Tygodnik Solidarność*. May 20, 2018.
<https://www.tysol.pl/a19422-Muzeum-Auschwitz-do-Tysola-Tekst-bazuje-na-klamliwych-info-rmacjach-Dr-Adam-Cyra-odpowiada>.

Cyra 2018b: "[Awantura o Muzeum Auschwitz] Dr Adam Cyra: Nie trzeba było niszczyć ekspozycji w Bloku 11" [{"Auschwitz Museum Controversy} Dr Adam Cyra: You should not destroy the exposition in Block 11"]. *Tygodnik Solidarność*. June 25, 2018.
<https://www.tysol.pl/a20866--Awantura-o-Muzeum-Auschwitz-Dr-Adam-Cyra-Nie-trzeba-bylo-o-niszczyc-ekspozycji-w-Bloku-11>.

Cyra 2018c: Cyra, Adam. 2018. "Protest przeciwko likwidacji wystawy nt. więźniów Bloku 11 w Muzeum Auschwitz" ["Protest against liquidation of exposition concerning the inmates of Block 11 in the Auschwitz Museum"]. *Tygodnik Solidarność*. July 31, 2018.
<https://www.tysol.pl/a22275-Protest-przeciwko-likwidacjiiwystawy-nt-wiezniow-Bloku-11-w-Muzeum-Auschwitz>.

Cyra 2018d: "Dr Adam Cyra odpowiada Muzeum Auschwitz w sprawie »fake-newsów«: To nieprawda" ["Dr. Adam Cyra response to Auschwitz Museum concerning »fakenews«: it's not true"]. *Tygodnik Solidarność*. August 3, 2018.
<https://www.tysol.pl/a22390--Tylko-na-Tysol-pl-Dr-Adam-Cyra-odpowiada-Muzeum-Auschwitz-w-sprawiefake-newsow-To-nieprawda>.

Dina Babbitt Obituary 2009: "Dina Babbitt". *Daily Telegraph*. August 14, 2009.
<https://www.telegraph.co.uk/news/obituaries/culture-obituaries/art-obituaries/6029766/Dina-Babbitt.html>.

Dwork and van Pelt 1994: Dwork, Deborah, and van Pelt, Robert Jan. 1994. "Reclaiming Auschwitz". In *Holocaust remembrance. The shapes of memory*. Ed. Hartman, Geoffrey H. Oxford, Cambridge: Blackwell: 232-251.

Educational Projects: Educational Projects. *auschwitz.org*.
<http://auschwitz.org/en/education/educational-projects/>.

Face to face 2017: *Twarzą w twarz. Sztuka w Auschwitz: w 70. rocznicę utworzenia Muzeum na terenie byłego niemieckiego nazistowskiego obozu koncentracyjnego i zagłady. Face to face. Art in Auschwitz: on the 70th anniversary of creating the Museum on the site of the former German Nazi concentration and extermination camp*. Ed. Sieradzka, Agnieszka. 2017. Cracow, Oświęcim: Muzeum Narodowe, Państwowe Muzeum Auschwitz-Birkenau.

Favole 2017: *Le favole di Auschwitz*. Ed. Pinderska-Lech, Jadwiga. 2017. Oświęcim: Museo Statale di Auschwitz-Birkenau.

Forbidden 2012: *Forbidden Art: Illegal Works by Concentration Camp Prisoners*. Ed. Sieradzka, Agnieszka, Zlot, Wiesława. Oświęcim: Auschwitz-Birkenau State Museum.

Globalny Plan Konserwacji: Globalny Plan Konserwacji [Global Conservation Plan].
auschwitz.org. <http://auschwitz.org/muzeum/konserwacja/globalny-plan-konserwacji/>.

Grzesiuk-Olszewska 2018: Grzesiuk-Olszewska, Irena. 2018. "Konkurs oświęcimski. Projekty niezrealizowane". In *Pomnik. Europa Środkowo-Wschodnia 1918–2018. 16 grudnia 2018–10 kwietnia 2019*. Ed. Tarasiuk, Agnieszka. Warsaw: Muzeum Narodowe: 44–47.

H.Con.Res.162 1999: Expressing the sense of the Congress that the Auschwitz-Birkenau state museum in Poland should release seven paintings by Auschwitz survivor Dina Babbitt made while she was imprisoned there, and that the governments of the United States and Poland should facilitate the return of Dina Babbitt's artwork to her. H.Con. Res.162—106th Congress (1999–2000).
<https://www.congress.gov/bill/106th-congress/house-concurrent-resolution/162>.

Hanrahan 2017: Hanrahan, Niamh. 2017. "How do Holocaust Memorials Contend with Damage and Decay?". Wiener Library Blog. September 20, 2017.
https://www.wienerlibrary.co.uk/?location_id=14&item=263.

Historical Collection: Historical Collection. *auschwitz.org*.
<http://auschwitz.org/en/museum/historical-collection/>.

Huener 2003: Huener, Jonathan. 2003. *Auschwitz, Poland, and the Politics of Commemoration, 1945–1979*. Athens: Ohio University Press, Polish and Polish-American Studies Series.

IAC Communique 2009: "»Arbeit macht frei« sign stolen—100,000 PLN reward".
auschwitz.org. December 18, 2009.
<http://auschwitz.org/en/museum/news/arbeit-macht-frei-sign-stolen-100-000-pln-reward.652.html>.

IAC IV 2001: IAC Meetings. Meeting IV: 10–11 September 2001. *auschwitz.org*. September 15, 2008.
<http://auschwitz.org/en/museum/auschwitz-council/iac-meetings/meeting-iv-10-11-september-2001.4.html>.

IAC XVII 2009: IAC Meetings. Meeting XVII: 15–16 June 2009. *auschwitz.org*. November 18, 2009.
<http://auschwitz.org/en/museum/auschwitz-council/iac-meetings/meeting-xvii-15-16-june-2009.17.html>.

Kempa 2018: Kempa, Wojciech. 2018. "[Awantura o Muzeum Auschwitz] W[ojciech] Kempa historyk, syn Więźnia: Działalność dyrektora budzi głęboki sprzeciw" ["{Auschwitz Museum Controversy} Wojciech Kempa, historian, son of an inmate: Director's activities raises deep objections"]. *Tygodnik Solidarność*. June 11, 2018.
<https://www.tysol.pl/a20297-Awantura-o-Muzeum-Auschwitz-W-Kempa-historyk-syn-Wiezni>

[a-Dzialalnoscdyrektora-budzi-gleboki-sprzeciw.](#)

Klee 2005: Klee, Ernst. 2005. *Auschwitz. Medycyna III Rzeszy i jej ofiary*. Cracow: Universitas.

Klistała 2018a: Klistała, Jerzy. 2018. "[Awantura o Muzeum Auschwitz] Klistała do Cywińskiego: Zdewastowanie sal bloku 11 jest źle interpretowane" [{"Auschwitz Museum Controversy} Klistała to Cywiński: Devastation of the Block 11 rooms is wrongfully interpreted"]. *Tygodnik Solidarność*. May 27, 2018.

<https://www.tysol.pl/a19686-Awantura-o-Muzeum-Auschwitz-Klistała-do-Cywińskiego-Zdewastowanie-sal-bloku-11-jest-źle-interpretowane>.

Klistała 2018b: Klistała, Jerzy. 2018. "Syn Więźnia napisał list do Prezydenta ws. Muzeum Auschwitz. Dostał odpowiedź. Komentuje na Tysol.pl cz. 1" ["The son of Auschwitz inmate wrote a letter to the President, got an answer, comments in Tygodnik Solidarność – part 1"]. *Tygodnik Solidarność*. July 25, 2018.

<https://www.tysol.pl/a22037-Syn-Wieznia-napisał-list-do-Prezydenta-ws-Muzeum-Auschwitz-Dostał-odpowiedź-Komentuje-na-Tysol-pl-cz-1>.

Klistała 2018c: Klistała, Jerzy. 2018. "Syn Więźnia napisał list do Prezydenta ws. Muzeum Auschwitz. Dostał odpowiedź. Komentuje na Tysol.pl cz. 2" ["The son of Auschwitz inmate wrote a letter to the President, got an answer, comments in Tygodnik Solidarność – part 2"]. *Tygodnik Solidarność*. July 26, 2018.

<https://www.tysol.pl/a22084-Syn-Wieznia-napisał-list-do-Prezydenta-ws-Muzeum-Auschwitz-Dostał-odpowiedź-Komentuje-na-Tysol-pl-cz-2>.

Klistała 2018d: Klistała, Jerzy. 2018. "Syn Więźnia Auschwitz pisze do Premiera w sprawie Muzeum: »Napisać, że jestem zbulwersowany to za mało«" ["The son of Auschwitz inmate writes to the Prime Minister: »It is understatement to say that I am appaled«"]. *Tygodnik Solidarność*. August 10, 2018.

<https://www.tysol.pl/a22589-Syn-Wieznia-Auschwitzpisze-do-Premiera-w-spr-Muzeum-Napisac-ze-jestembulwersowany-to-za-malo->

Klistała 2018e: Klistała, Jerzy. 2018. "Syn Więźnia Auschwitz odpowiada gorzko Ministerstwu Kultury i Dziedzictwa Narodowego" ["The son of Auschwitz inmate has a bitter response for the Ministry of Culture and National Heritage"]. *Tygodnik Solidarność*. October 13, 2018.

<https://www.tysol.pl/a24773-Syn-Wieznia-Auschwitzodpowiada-gorzko-Ministerstwu-Kultury-i-Dziedzictwa-Narodowego>.

Knoch 2018: Knoch, Habbo. 2018. "Doświadczenie nieopowiedzianego? O sposobie obchodzenia się z przekazami materialnymi w muzeach upamiętnienia". In *Muzea martyrologiczne w Polsce i Niemczech. Pamięć – edukacja – turystyka*. Ed. Traba, Robert, Woniak, Katarzyna, Heitzer, Enrico, and Morsch, Günter. Warsaw, Berlin: Instytut Studiów Politycznych Polskiej Akademii Nauk, Centrum Badań Historycznych Polskiej Akademii

Nauk: 223–243.

Kopka 2002: Kopka, Bogusław. 2002. *Obozy pracy w Polsce 1944–1950. Przewodnik encyklopedyczny*. Warsaw: Niezależna Oficyna Wydawnicza “Nowa”, “Karta”.

Kupiec 2003: Kupiec, Jolanta. 2003. *Cóż po nas pozostanie...? Życie i twórczość więźnia obozu Auschwitz Mieczysława Kościelniaka*. Oświęcim: Wydawnictwo Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau.

Kupiec 2007: Kupiec, Jolanta. 2007. *Auschwitz w rzeźbie ze zbiorów Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau w Oświęcimiu*. Oświęcim: Wydawnictwo Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau.

Kupiec 2008: Kupiec, Jolanta. 2008. *U kresu sił... Obrazy byłej więźniarki KL Auschwitz-Birkenau Janiny Tollik*. Oświęcim: Wydawnictwo Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau.

Kuwałek 2013: Kuwałek, Robert. 2013. “Były obóz koncentracyjny na Majdanku i miejsca po obozach zagłady na Lubelszczyźnie w prasie i świadomości mieszkańców”. In *Słowa w służbie nienawiści*. Ed. Bartuś, Alicja. Oświęcim: Państwowe Muzeum Auschwitz-Birkenau, Fundacja na Rzecz Międzynarodowego Domu Spotkań Młodzieży w Oświęcimiu: 275–292.

Kwiecień 2018: Kwiecień, Bogusław. 2018. “Oświęcim. Znany historyk protestuje przeciwko projektowi nowej wystawy Muzeum Auschwitz-Birkenau w bloku śmierci” [“Auschwitz. Well-known historian protests against the project of the new exhibition of Museum Auschwitz-Birkenau in Death Block”]. *Gazeta Krakowska*. April 19, 2018.
<https://gazetakrakowska.pl/oswiecim-znany-historykprotestuje-przeciwko-projektowi-nowej-wystawymuzeum-auschwitzbirkenau-w-bloku-smierci-zdjecia/ar/13093385>.

Lachendro 2007: Lachendro, Jacek. 2007. *Zburzyć i zaorać? Idea założenia Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau w świetle prasy polskiej w latach 1945–1948*. Oświęcim: Wydawnictwo Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau.

Lachendro 2009: “Jonathan Huener, Auschwitz, Poland, and the Politics of Commemoration, 1945–1979, Ohio University Press, Athens 2003” [Overview]. *Zeszyty Oświęcimskie* 25 (2009): 297–306.

Lachendro 2015: Lachendro, Jacek. 2015. *Auschwitz after liberation*. Oświęcim: Auschwitz-Birkenau State Museum.

Maliszewska 2017: Maliszewska, Marta. 2017. “The Road monument by Oskar Hansen—critical narration and commemoration discourse”. *Polish Journal of Aesthetics* 4 (47): 129–142. DOI: 10.19205/47.17.7.
http://pjaesthetics.uj.edu.pl/documents/138618288/138653014/pja_47_7.pdf/c03b000c-39fa-4314-97f8-9934dde21d0b.

Master Plan 2014: Auschwitz-Birkenau Foundation. Master Plan for Preservation. Report

2013. Ed. Bartyzel, Bartosz, Łopuska, Anna, and Sawicki, Paweł. 2014. Oświęcim: Auschwitz-Birkenau Foundation, Auschwitz-Birkenau State Museum. *auschwitz.org*.
http://auschwitz.org/gfx/auschwitz/userfiles/auschwitz/fundacja/pl/globalny_plan_konserwacji/raport_fab_gpk_en_2013.pdf.

Ministry of Culture and National Heritage Communiqué 2014: "Historyczny barak z Birkenau powrócił z wypożyczenia" ["Historical barrack returned from loan"]. Ministry of Culture and National Heritage. January 3, 2014.
<http://mkidn.gov.pl/pages/posts/historyczny-barak-z-birkenau-powroci-l-z-wypozyczenia-4355.php>.

Ministry of Culture and National Heritage Communiqué 2015: "Będzie nowa wystawa główna w Auschwitz" ["There will be a new main exhibition in Auschwitz"]. Ministry of Culture and National Heritage. March 6, 2015.
<http://www.mkidn.gov.pl/pages/posts/bedzie-nowa-wystawa-glowna-w-auschwitz-5366.php>.

Ministry of Culture and National Heritage Communiqué 2018a: "Wystawa o obozowym ruchu oporu w Muzeum Auschwitz" ["Exhibition on the camp's resistance movement in Auschwitz Museum"]. Ministry of Culture and National Heritage. July 13, 2018.
<http://www.mkidn.gov.pl/pages/posts/wystawa-o-obozowym-ruchu-oporu-w-muzeum-auschwitz-8504.php?p=345>.

Ministry of Culture and National Heritage Communiqué 2018b: "MKiDN apeluje o nieeskalowanie emocji wokół obchodów rocznicy wyzwolenia KL Auschwitz-Birkenau" ["Ministry of Culture and National Heritage appeals for not escalating emotions around the anniversary of KL Auschwitz-Birkenau liberation"]. Ministry of Culture and National Heritage. December 23, 2018.
<http://www.mkidn.gov.pl/pages/posts/mkidn-apeluje-o-nieeskalowanie-emocji-wokol-obchodow-rocznicy-wyzwolenia-kl-auschwitz-birkenau-9164.php>.

Ministry of Culture and National Heritage Communiqué 2019: "Po mediacji ministra kultury SRPOOK [Stowarzyszenie Rodzin Polskich Ofiar Obozów Koncentracyjnych] otrzyma zaproszenie na rocznicę wyzwolenia KL Auschwitz" ["After culture minister's mediation the Association of the Families of the Polish Victims of Concentration Camps will be invited to the anniversary of KL Auschwitz liberation"]. Ministry of Culture and National Heritage. January 9, 2019.
<http://www.mkidn.gov.pl/pages/posts/po-mediacji-ministra-kultury-srpook-otrzyma-zaproszenie-na-rocznice-wyzwolenia-kl-auschwitz-9214.php>.

Monuments Care Act 2003: Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami [Act of July 23, 2003 on the conservation and care of monuments]. Dziennik Ustaw RP 2003, nr 162, poz. 1568.
<http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20031621568>.

Monuments Care Act 2010: Ustawa z dnia 18 marca 2010 r. o zmianie ustawy o ochronie

zabytków i opiece nad zabytkami oraz o zmianie niektórych innych ustaw [Act of March 18, 2010 amending the Act on the conservation and care of monuments]. Dziennik Ustaw RP 2010, nr 75, poz. 474.

<http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20100750474>.

Murawska-Muthesius 2014: Murawska-Muthesius, Katarzyna. 2014. "Open Form, Public Sculpture, and the Counter-Memorial: Encounters between Henry Moore and Oskar Hansen". In *Oskar Hansen: Opening Modernism. On Open Form Architecture, Art and Didactics*. Ed. Kędziołek, Aleksandra, Ronduda, Łukasz. Warsaw: Muzeum Sztuki Nowoczesnej: 199–211.

Museum Structure: Museum Structure. *auschwitz.org*.

<http://auschwitz.org/en/museum/museum-structure/>.

Museum's response 2018: "Muzeum Auschwitz w odpowiedzi na tekst Tysol.pl zapewnia o swojej dobrej woli" ["Auschwitz Museum in response to Tygodnik Solidarność's article ensures about its good will"]. *Tygodnik Solidarność*. May 20, 2018.

<https://www.tysol.pl/a19438-Muzeum-Auschwitz-wodpowiedzi-na-tekst-Tysol-pl-zapewnia-o-swojej-dobrejwoli>.

Owsiński 2013: Owsiński, Marcin. 2013. "(Nie)konieczna pamięć. Stutthof w oficjalnym przekazie medialnym (1945–1989)". In *Słowa w służbie nienawiści*. Ed. Bartuś, Alicja. Oświęcim: Państwowe Muzeum Auschwitz-Birkenau, Fundacja na Rzecz Międzynarodowego Domu Spotkań Młodzieży w Oświęcimiu: 293–325.

Permanent Exhibition: Permanent Exhibition. *auschwitz.org*.

<http://auschwitz.org/en/visiting/permanent-exhibition/>.

Piper 2000: *Auschwitz 1940–1945. Central Issues in the History of the Camp*, vol. 3: Franciszek Piper. *Mass Murder*. 2000. Ed. Długoborski, Wacław, Piper, Franciszek. Oświęcim: Auschwitz-Birkenau State Museum.

Plotnicka 2018a: Plotnicka, Joanna. 2018. "Diaboliczny pomysł dyrektora Muzeum KL Auschwitz" ["Auschwitz Museum Director's diabolical concept"]. *Tygodnik Solidarność*. May 18, 2018.

<https://www.tysol.pl/a19383-Joanna-Plotnicka-Diaboliczny-pomysl-dyrektora-Muzeum-KL-Auschwitz>.

Plotnicka 2018b: Plotnicka, Joanna. 2018. "Muzeum Auschwitz deklaruje dobrą wolę. Oto trzy sposoby, jak może ją okazać" ["Auschwitz Museum declares good will. Here are three ways to show it"]. *Tygodnik Solidarność*. May 24, 2018.

<https://www.tysol.pl/a19587-Joanna-Plotnicka-Muzeum-Auschwitz-deklaruje-dobra-wole-Oto-trzy-sposoby-jakmoze-ja-okazac>.

Plotnicka 2018c: Plotnicka, Joanna. 2018. "[Awantura o Muzeum Auschwitz] Tajna wystawa

o Pileckim w Bloku 11” [“{Auschwitz Museum Controversy} Secret exhibition on Pilecki in Block 11”]. *Tygodnik Solidarność*. June 19, 2018.

<https://www.tysol.pl/a20601--Awantura-o-Muzeum-Auschwitz-Joanna-Plotnicka-Tajna-wystawa-o-Pileckimw-Bloku-11>.

Postgraduate Studies: Studies. *auschwitz.org*. <http://auschwitz.org/en/education/studies/>.

Preservation projects: Projects. *auschwitz.org*.
<http://auschwitz.org/en/museum/preservation/projects/>.

Preserve Authenticity 2013: *Zachować autentyzm. Konserwacja dwóch bloków dawnego KL Auschwitz I. To Preserve Authenticity. The Conservation of Two Blocks at the Former KL Auschwitz I*. Ed. Bartyzel, Bartosz, Juszczyk, Beata, Nikliborc, Gabriela, Sawicki, Paweł, and Tanistra-Różanowska, Agnieszka. 2013. Oświęcim: Państwowe Muzeum Auschwitz-Birkenau.

http://auschwitz.org/gfx/auschwitz/userfiles/auschwitz/zachowac_autentyzm_pdf/zachowac_autentyzm_2013.pdf.

Preserving Authenticity: Preserving authenticity – nine tasks for the years 2012–2015. *auschwitz.org*.

<http://auschwitz.org/en/museum/preservation/projects-eu/project-auschwitz-preserving-authenticity/>.

Regulations 2016: Regulations for visitors and persons staying on the grounds of the Auschwitz-Birkenau State Museum (valid from April 19, 2016). *auschwitz.org*.

http://www.auschwitz.org/gfx/auschwitz/userfiles/_public/visit/5_en.pdf.

Regulations 2019: Regulations for visitors and persons staying on the grounds of the Auschwitz-Birkenau State Museum (valid from January 2, 2019). *auschwitz.org*.

http://www.auschwitz.org/gfx/auschwitz/userfiles/_public/visit/13_en.pdf.

Report 2006: *Sprawozdanie. Report 2006*. Ed. Kacorzys, Andrzej. 2007. Oświęcim: Państwowe Muzeum Auschwitz-Birkenau w Oświęcimiu.

http://auschwitz.org/download/gfx/auschwitz/pl/defaultstronaopisowa/407/9/1/auschwitz_report_2006.pdf.

Report 2007: *Sprawozdanie. Report 2007*. Ed. Bartyzel, Bartosz, Juskowiak, Agnieszka, Mensfelt, Jarosław, Pinderska-Lech, Jadwiga, and Sawicki, Paweł. 2008. Oświęcim: Państwowe Muzeum Auschwitz-Birkenau w Oświęcimiu.

http://auschwitz.org/download/gfx/auschwitz/pl/defaultstronaopisowa/407/8/1/auschwitz_report_2007.pdf.

Report 2009: *Sprawozdanie. Report 2009*. Ed. Bartyzel, Bartosz, Juskowiak, Agnieszka, Mensfelt, Jarosław, Pinderska-Lech, Jadwiga, and Sawicki, Paweł. 2010. Oświęcim: Państwowe Muzeum Auschwitz-Birkenau w Oświęcimiu.

http://auschwitz.org/download/gfx/auschwitz/en/defaultstronaopisowa/358/6/1/auschwitz_report_2009.pdf.

Report 2016: *Sprawozdanie. Report* [2016]. Ed. Bartyzel, Bartosz, and Sawicki, Paweł.

2017. Oświęcim: Państwowe Muzeum Auschwitz-Birkenau w Oświęcimiu.

http://auschwitz.org/download/gfx/auschwitz/pl/defaultstronaopisowa/407/12/1/auschwitz_report_2016.pdf.

Report 2017: *Sprawozdanie. Report* [2017]. Ed. Bartyzel, Bartosz, and Sawicki, Paweł.

2018. Oświęcim: Państwowe Muzeum Auschwitz-Birkenau w Oświęcimiu.

<http://auschwitz.org/download/gfx/auschwitz/pl/defaultstronaopisowa/407/13/1/auschwitzmemorial2017.pdf>.

Rutkowski 2010: Rutkowski, Tadeusz Paweł. 2010. *Adam Bromberg i 'encyklopedyści'*.

Kartka z dziejów inteligencji w PRL. Warsaw: Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego.

S.Con.Res. 54 1999: A concurrent resolution expressing the sense of Congress that the Auschwitz-Birkenau state museum in Poland should release seven paintings by Auschwitz survivor Dina Babbitt made while she was imprisoned there, and that the governments of the United States and Poland should facilitate the return of Dina Babbitt's artwork to her.

S.Con.Res. 54—106th Congress (1999–2000).

<https://www.congress.gov/bill/106th-congress/senate-concurrent-resolution/54>.

Sieradzka 2018: Sieradzka, Agnieszka. 2018. David Olère. *Ten, który ocalał z Krematorium III*. David Olère. *The One Who Survived Crematorium III*. Oświęcim: Państwowe Muzeum Auschwitz-Birkenau.

Sketchbook 2011: *Szkicownik z Auschwitz. The Sketchbook from Auschwitz*. Ed. Sieradzka, Agnieszka. 2011. Oświęcim: Państwowe Muzeum Auschwitz-Birkenau.

Study visits: Study visits. auschwitz.org.

<http://auschwitz.org/en/education/study-visits/study-visits/>.

Szafrański 2018: Szafrański, Marek. 2018. "Muzeum Auschwitz: wkrótce będzie gotów scenariusz ekspozycji polskiej" ["Auschwitz Museum: script for the Polish exposition will be ready soon"]. *Dzieje.pl*. January 11, 2018.

<https://dzieje.pl/aktualnosci/muzeum-auschwitz-wkrotce-bedzie-gotow-scenariusz-ekspozycji-polskiej>.

Szuchta 2013: Szuchta, Robert. 2013. "Uroczystość odsłonięcia pomnika-mauzoleum w Treblince w propagandzie frakcji »partyzantów«". In *Słowa w służbie nienawiści*. Ed. Bartuś, Alicja. Oświęcim: Państwowe Muzeum Auschwitz-Birkenau, Fundacja na Rzecz Międzynarodowego Domu Spotkań Młodzieży w Oświęcimiu: 327–335.

Świebocka 2005: Świebocka, Teresa. 2005. *Miejsce Pamięci i Muzeum Auschwitz-Birkenau: krótka historia i podstawowe fakty*. Oświęcim: Państwowe Muzeum Auschwitz-Birkenau.

Świebocka 2008: Świebocka, Teresa. 2008. *The Architecture of Crime. The 'Central Camp sauna' in Auschwitz II-Birkenau*. Oświęcim: Wydawnictwo Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau.

Trojański 2012: Trojański, Piotr. 2012. "Upamiętnianie ofiar Auschwitz na terenie Państwowego Muzeum Oświęcim-Brzezinka w latach 1947–2000: zarys problemu". *Krakowskie Studia Małopolskie* 17 (17): 65–78.

Trojański 2013: Trojański, Piotr. 2013. "Upolitycznienie i instrumentalizacja pamięci ofiar Auschwitz (1946–1955)". In *Słowa w służbie nienawiści*. Ed. Bartuś, Alicja. Oświęcim: Państwowe Muzeum Auschwitz-Birkenau, Fundacja na Rzecz Międzynarodowego Domu Spotkań Młodzieży w Oświęcimiu: 337–343.

Trojański 2015a: Trojański, Piotr. 2015. "Sytuacja na terenach poobozowych w pierwszych latach po wyzwoleniu Auschwitz (1945–1947)". *Studia nad Autorytaryzmem i Totalitaryzmem* 37 (2): 45–61.

Trojański 2015b: Trojański, Piotr. 2015. "Od miejsca wspominania do miejsca pamięci: proces transformacji muzeum w miejsce pamięci na przykładzie historii Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau w Oświęcimiu". In: *Historia, pamięć, tożsamość w edukacji humanistycznej*. Vol. 3. *Pamięć człowieka, pamięć miejsca, miejsca pamięci: studia historyczno-antropologiczne*. Ed. Popiołek, Bożena, Chłosta-Sikorska, Agnieszka, and Słaby, Agnieszka. Cracow: Instytut Historii i Archiwistyki, Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, Wydawnictwo LIBRON: 405–420.

Trojański 2018: Trojański, Piotr. 2018. "Muzeum i Miejsce Pamięci Auschwitz". In *Historia w przestrzeni publicznej*. Ed. Wojdon, Joanna. Warsaw: PWN: 143–148.

Trojański 2019: Trojański, Piotr. 2019. "Międzynarodowy Komitet Oświęcimski jako instytucjonalny świadek pamięci: historia powstania i jego rozwój w latach 1952–1970". In *Historia, pamięć, tożsamość w edukacji humanistycznej*. Vol. 5. *Człowiek jako świadek historii: studia historyczne*. Ed. Popiołek, Bożena, Chłosta-Sikorska, Agnieszka, and Słaby, Agnieszka. Cracow: Wydawnictwo Libron - Filip Lohner: 211–225.

Weindling 2001: Weindling, Paul. 2001. "Zur Vorgeschichte des Nürnberger Ärzteprozesses". In *Vernichten und Heilen. Der Nürnberger Ärzteprozeß und seine Folgen*. Ed. Ebbinghaus, Angelika, Dörner, Klaus. Berlin: Aufbau Verlag.

Wóycicka 2018: Wóycicka, Zofia. 2018. "Ku wspólnej europejskiej pamięci? Międzynarodowe Komitety Oświęcimski i Buchenwaldzki w latach 1952–1989/90". In *Muzea martyrologiczne w Polsce i Niemczech. Pamięć – edukacja – turystyka*. Ed. Traba, Robert, Woniak, Katarzyna, Heitzer, Enrico, and Morsch, Günter. Warsaw, Berlin: Instytut Studiów Politycznych Polskiej Akademii Nauk, Centrum Badań Historycznych Polskiej Akademii Nauk: 109–121.

PLIKI DO POBRANIA

[\(pdf, 3.27 MB\) 10.06.2020 10:00](#)